

Lätt o

BassLab tillverkar till största delen elbasar men har även några elgitarrmodeller i sitt utbud. Alla tillverkas av en kompositmix som delvis består av kolfiber vartill man lagt lager av andra (hemliga) material. Tillverkningsmetoden är också hemlig men i grova drag går det till så att instrumenten byggs upp på en stomme av något mystiskt material som slutligen avlägsnas på kemisk väg. Kvar blir ett ihåligt, lätt instrument med ett skal som är 3–4 millimeter. Tanken är att öka de akustiska egenskaperna och ge ett bredare frekvensområde än traditionella träinstrument ger, och eftersom instrumenten är byggda i ett stycke finns det heller inte mycket som hindrar överföringen av strängens vibrationer, vilket åtminstone i teorin torde leda till en mycket lång sustain.

BassLabs mätto är att ”instrument som inte låter bra akustiskt, låter heller inte bra förstärkt”. Det är ett påstående som, när det gäller elbasar, generellt brukar stämma på sådana som är byggda av trä men märkligt nog inte på basar av kolfiber eller komposit, som i de flesta fall låter ganska uselt akustiskt men bra i förstärkare.

BassLab STD V

Det intressanta med basen STD V är alltså att den är ihålig och byggd i ett enda tunt stycke. Fördelen med denna typ av konstruktion är enligt konstruktören att man får ner brytpunkten där materialet/konstruktionen börjar skära bas. Därmed får man en naturligare återgivning av de låga tonerna. Att den är byggd i ett enda stycke innebär att kropp, hals och till och med greppbräda utgörs av samma skal. Jag måste erkänna att tanken på en ihålig hals är lite främmande, men nu är den alltså här.

Uppe vid det lilla huvudet är strängarna fastklämda med en skruv som kan dras åt med skruvmejsel, insexnyckel eller om man så vill en 50-öring. Sadel saknas och har ersatts av ett så kallat nollband – helt enkelt en vanlig bandstav på sadelns plats. Fördelen med detta är att de öppna strängarna klingar mer likt de andra tonerna.

Halsen har en flat U-form och greppbrädan är nästan helt platt, vilket tillsammans med strängarna ger illusionen av att den är konkav. Bandningen var mycket bra och medger en låg stränghöjd om man så önskar. En sak som ligger komposithalsar i fatet är att man inte kan justera halskrökningen (efter hur hårt anslag man har) och att eventuella ombandningar brukar bli

BassLab är ett litet tyskt bolag som har siktat in sig på att kombinera innovativa konstruktioner och metoder med nya material. Sedan 1993 har man forskat i akustik, material och konstruktionsmetoder, vilket har lett fram till vad man påstår vara "ett instrument som överträffar ljudet, designen och ergonomin hos dem som är byggda med konventionella metoder". Vi har tittat på elbasen STD V och elgitarren STD CM Custom.

konventionellt

besvärliga och dyra. Det sneda 25:e bandet är enbart en utsmyckning och ger inte någon ren ton.

Stallet är tvådelat. Den bakre delen är en kombination av strängfäste och stämskruvar typ Steinberger. Den främre består av en gjuten fräst bottenplatta med separata sadlar. Stallsadlarna kan justeras och låsas både med avseende på intonation, höjd och avstånd mellan strängarna. Det finns en del likheter med Warwicks stall, framför allt när det gäller sadlarna. Bägge delarna är fästa i kompositiskalet med kraftiga skruvar.

Elektroniken består av två ganska tätt placerade passiva humbuckermikar. De är monterade med fyra skruvar vardera som går rätt ner i en träbit som är monterad inne i kompositkroppen. Jag är lite förvånad över att man valt en så gammal svag konstruktion, och faktum var att när jag packade upp basen hade den främre miken släppt från träbiten.

Kontrollerna består av en separat volymkontroll till varje mik. Volymkontrollen till den främre miken har en standbyfunktion som stänger av utgången. Den aktiveras genom att man trycker ner ratten. De aktiva bas- och diskantkontrollerna är stackade på varandra och drar man upp diskantratten kopplar man av/på de aktiva tonkontrollerna. Mellanregistret är också aktivt men har två helt separata kontroller för boost/cut och frekvenssvep.

Utgångsjacket är placerat på sidan och den aktiva elektroniken drivs av ett batteri. Det är placerat i ett eget utrymme med snäpplåsförsedd lucka på baksidan. Alldeles framför den främre miken sitter en liten lysdiod som börjar blinka när två timmar återstår innan ljudet påverkas negativt.

I ANVÄNDNING

Det första man slås av är naturligtvis BassLab-basens ovanliga form, men den känner man inte av så mycket; kroppens ringa storlek kan dock kännas ovan om man är van att stödja höger underarm mot till

exempel en Fenderkropp. På grund av den ihåliga konstruktionen väger basen knappt hälften av vad solida basar gör, och den är bekväm att ha hängande i axelremmen. Balansen är bra, vilket beror på det långa hornet, den ihåliga halsen och stämskruvarnas placering.

Testexemplaret var lackat i en vacker mörkt blå metalliclack. Jämnheten och lustern borde dock ha varit bättre med tanke på dagens höga lackkvalitet på billiga asiatiska instrument.

Grundljudet är mycket välbalanserat och trots att ljudet onekligen tillhör kategorin grafit/kompositbasar har det ett ovanligt bra mellanregister. Dynamiken är bättre än vad jag hade förväntat mig, och jag tycker att diskanten är naturligare än på många high-techbasar där den ofta kan vara lite för hård och ettrig, speciellt vid slaspel. Den ihåliga kroppen har säkert betydelse för ljudet men jag hörde inget av den karaktär som halv-kustiska basar av trä ger.

Inspelad har den en underbart rund fokuserad ton samtidigt som det finns en lagom dos av närvaro, kropp och öppen topp. Det balanserade ljudet gör att det låter bra även när man växlar mellan olika speltekniker som fingrar, plektrum och slasp. Stallmiken har bra mid utan att låta näsig, och halsmiken har ett snyggt urholkat ljud men saknar den korniga råa karaktär som en P-mik brukar ha. Tillsammans ger de ett mjukt, fokuserat fullrangljud. Den tonmässiga balansen mellan strängarna är bra, men inte så bra som jag förväntat mig. E- och H-strängarna lät aningen instängda och hade inte samma naturliga tryck som A-, D- och G-strängarna.

Kontrollerna låter bra men jag tycker de är för tätt placerade. Det är lite förvånande att BassLab valt två separata volymkontroller framför volym + balans som gör det möjligt att variera volymen utan att förändra det inbördes förhållandet mellan mikarna. Baskontrollen ger botten utan att fokus går förlorad och den svepbara mellanregister-

kontrollen är bra för att ta fram olika karaktärer, både i boost- och cutläge.

SAMMANFATTNING

Den ihåliga skalkonstruktionen är onekligen intressant, och jag kan bara konstatera att den fungerar på BassLab STD V – det låter bra. Det är en tät, sammanhållen ton som är väl balanserad och som låter bra med de flesta anslagstekniker; däremot kan jag inte säga att den låter så mycket bättre än andra trä- eller kompositbasar som BassLab själva anser i sitt reklammaterial.

BASSLAB STD V

Att jämföra med
Cort Curbow *mm* 9-00
Status Graphite 4000 *mm* 5-90

TYP Femsträngad elbas
HALS, KROPP & GREPPBRÄDA
Komposit baserad på grafit, gjutet i ett ihåligt stycke, 3–4 mm tjockt
STÄMSKRUVAR ABM
ANTAL BAND 24
DRAGSTÅNG Saknas
MENSUR 34"
STALL ABM med gjuten bottenplatta och justerbara sadlar
MIKAR 2 x Rough Crystal passiva humbuckers
ELEKTRONIK Volym halsmik med standbyomkopplare (push/pull), Volym stallmik, stackad bas och diskant (boost/cut) med omkopplare för preamp av/på (push/pull), Mid (boost/cut), Mid svepbar frekvens
FINISH Svart, silver, gul, blå, vit med flera
ÖVRIGT Gigbag ingår
PRIS 28 640:–
GENERALAGENT SUBurban,
<http://turn.to/suburban>

⊖ **Lätt**
Välbalanserad
Bra balanserat ljud
De aktiva tonkontrollerna kan kopplas ur

⊕ **Ingen balanskontroll**
Ingen justering av halsböjningen

STD V är dessutom behaglig att spela på, och har man ryggproblem kan det vara precis vad doktorn rekommenderar.

STD CM Custom

BassLab CM Custom är en serietillverkad modell ur STD C-serien. BassLab har två gitarsserier i sin standardproduktion men tar även beställningar på instrument där bara fantasin sätter gränserna. Man får även möjlighet att "customisera" de serietillverkade

modellerna vad gäller mikar, rattar med mera.

Det verkar inte vara något fel på fantasin i BassLabfabriken för den här gitarren går utanpå det mesta och delar troligen omedelbart betraktarskaran i två läger: älska eller hata. Min sambo höll på att kasta ut både mig och instrumentet och personligen vet jag inte riktigt var jag skall stå. I händerna på Prince The Artist hade den här gitarren säkerligen sett helrätt ut, men på undertecknad ser det ganska sjukt ut. En sak är att gitarren är helgjuten och har en originell form, men det som verkligen sticker ut är att hela skapelsen är lackerad i en och samma brandgula kulör... Sen ser det hela lite plastigt ut à la sprutlackerad glasfiber, speciellt vid ned-sänkningen för halsmiken, vid batteriluckan på baksidan och runt banden där det ser lite hafsigt och billigt ut.

Nåväl, när den första visuella chocken lagt sig börjar de praktiska detaljerna träda fram och det första som slår mig är att den ihåliga designen gör att det saknas justeringsmöjligheter för halsen. Nu är ju den här typen av material helt okänsligt för temperatur och fukt som kan ställa till det med vanliga trähalsar, men lik förbaskat blir jag väldigt skeptisk till den här lösningen eftersom de flesta vill kunna ändra böjningen, "reliefen", på halsen beroende på spelstil och strängtjocklek. Gitarren levereras med ganska tunna (009) strängar på och då var reliefen godkänd med en minimal "banankurva" (knapp 0,5 mm vid sjunde bandet) som troligen passar de flesta.

För att vara på den säkra sidan bytte jag till 010-strängar, och här kan jag passa på att omnämna de fina LSR-stämskruvarna som fungerar utmärkt och konstigt nog inte sitter på så många gitarer. De fungerar på så vis att de drar in strängen i en cylinder genom en skruvanordning med fint utslag (40:1) istället för att rulla upp strängen på något. Nåväl, nya strängar och ett dygn senare upptäcker jag till min förvåning att halsböjningen inte ändrades speciellt mycket (drygt 0,1 mm), men ändå tillräckligt för att passera gränsvärdena för en acceptabel relief, och personligen vill jag absolut ha en rakare hals. Okej, man behöver alltså inte oroa sig för att halsen skall ändra sig efter väder och vind, men man får samtidigt acceptera att halsen inte går att få spikrak för

den som önskar sig detta, och för en acceptabel relief får man hålla sig till 009-strängar eller tunnare.

Spikrak är däremot greppbrädans radie, vilket inte är helt vanligt för elgitarer och säkerligen kan kännas mysigt för den som inte är bekant med detta, men eftersom BassLab är lyhörda för kundens önskemål kan man beställa ett instrument med annan radie. Övriga justeringsmöjligheter för spelbarheten sitter vid stallet som är av Tune-O-Matic-typ med separat stränghållare. På testtextet gick stallet dock inte att sänka mer på diskantsidan än vad man redan gjort på grund av den "bulliga" kroppsformen, vilket innebar en höjd på omkring 1,8 mm vid sista bandet. Nu är det väl likadant här, att de flesta antagligen nöjer sig med den inställningen, men jag kan inte bortse från att det är en begränsning. Någon vanlig sadel finns inte.

Istället är gitarren utrustad med ett nollband där strängarna vilar och bakom detta finns gjutna strängspår i en upphöjning som ser ut som en sadel.

CM Custom är bestyckad med två aktiva humbuckers: en EMG-81 vid stallet och en EMG-85 i halsläge.

Elektroniken består av en volymkontroll, en tonkontroll samt en trelägesomkopplare. Batteriet som driver de aktiva mikarna placeras bakom en lättåtkomlig lucka på baksidan av kroppen.

SPELBARHET OCH LJUD

STD CM Custom väger med sin ihåliga design praktiskt taget ingenting och är med sina runda former väldigt bekväm att hantera. En rejält rundad "kulle" där man vilar höger underarm ger en bra och behaglig vinkel för plektrumhanden. Denna ergonomiska design är jag helt med på, men tyvärr fungerar det inte hela vägen eftersom stränghållaren hamnar väl högt vid denna vinkel, vilket gör att man slår i handledsbenet i dess kraftiga skruv när man spelar; det är även i vägen när man skall byta mik eller ändra volymen. En dramatisk vinkel och ökad tjocklek på halsen vid sjuttonde band gör också att det blir onödigt böjigt att spela på de högsta banden. Nollradie på greppbrädan gör att det känns lite stabbigt, men i övrigt är halsen väldigt lättspelad.

Den akustiska klangen – och nu kommer vi till det fina i kråksången – är löjligt bra. Det låter kraftfullt, stort och varmt. Även på tunna E-strängen får man ett fett

och "punchigt" ljud vid melodispel och sustainen är oerhört bra. Hade jag inte vetat om att gitarren var ihålig skulle jag blivit mycket förvånad.

Inkopplad fortsätter gitarren att låta stort och snyggt. Nu bidrar såklart EMG-mikarna till ett klart ljud, men det skiner igenom att gitarren har ett brett frekvensområde i sig själv. Gitarrens design gör också att man kan få många olika ljud, exempelvis kan det rena ljudet i halsmiken bli jazzburkfulligt à la 335:a samtidigt som man kan rådsta gitarren med gott resultat.

SAMMANFATTNING

Hela tanken med att gjuta en gitarr helt i kompositmaterial och dessutom låta den vara ihålig är att öka de akustiska egenskaperna hos instrumentet. Detta har BassLab helt klart lyckats med; gitarren har ett sanslöst bra ljud såväl akustiskt som inkopplad. Diverse smådetaljer på minuskontot gör dock att jag inte tycker att gitarren är värd drygt tjugofemtusent kronor. Om jag skall kalla det här instrumentet prisvärt får allt tyskarna jobba vidare med helhetskonceptet och åtminstone bygga in justeringsmöjligheter för halsen.

Trots sina brister är STD CM Custom ett kul instrument, och jag vill avsluta med att hylla BassLab för nytänkandets skull. **mm**

BASSLAB STD CM CUSTOM

Att jämföra med
Parker Fly Deluxe **mm** 7-96

TYP Elgitarr av kompositmix, kolfiberbaserad
KROPP & HALS Helgjuten, ihålig
BAND 24
RADIE 0"
MENSUR 25,5"
MEKANIK LSR Precision Tuners låsbara stämskruvar
STALL Tune-O-Matic med separat stränghållare
MIKROFONER 2 x EMG aktiv humbucker (stall 81, hals 85)
ELEKTRONIK 3-lägesomkopplare, 1 volym, 1 ton
VIKT Cirka 2,5 kg
ÖVRIGT Gigbag ingår; standard STD-bestyckning är Seymour Duncan Screaming Daemon-mikrofoner; rimliga "customiseringar" av befintliga modeller utförs utan extra kostnad
PRIS Cirka 25 000:- (varierar med Eurokursen)
GENERALAGENT SUBUrban, <http://turn.to/suburban>

⊕ **Innovativ design**
Fantastiskt bra akustiska egenskaper och ljud

⊖ **Begränsade justeringsmöjligheter**
Höger arm slår i stränghållaren
Dåligt gjutna/lackerade detaljer